

Przestrzeń liturgiczno-sakralna

Ważną grupę znaków stanowią także te związane z miejscem celebracji liturgicznej. Można tu wyliczyć przede wszystkim kościół, ołtarz, ambonę, miejsce przewodniczenia, a także tabernakulum, chrzcielnicę i konfesjonał. Są one ukazane poniżej w tej kolejności, w jakiej omawia je Katechizm Kościoła Katolickiego.

Kościół

Budynek kościoła jest zewnętrznym i konkretnym znakiem istnienia wspólnoty Kościoła, w której dokonuje się misterium zbawienia człowieka, realizowane poprzez słuchanie Słowa Bożego oraz celebrację Eucharystii i innych sakramentów świętych. W swojej strukturze zewnętrznej budynek kościoła przypomina o obecności Boga pośród swojego ludu, a także wyraża pobożność wiernych i ich miłość braterską. Aby kościół mógł służyć dla kultu Bożego, wymaga się jego poświęcenia lub pobłogosławienia.

Wymienia się kościoły katedralne, parafialne i rektoralne. Kościół katedralny, czyli kościół, w którym znajduje się katedra biskupa diecezjalnego, stanowi centrum życia liturgicznego całego Kościoła partykularnego. W tym miejscu pasterz diecezji przewodniczy funkcjom liturgicznym i poprzez odpowiednie formowanie liturgii powoduje, iż kościół katedralny staje się matką i nauczycielką dla wszystkich innych kościołów w diecezji. Ważnym miejscem w kościele katedralnym jest katedra biskupa, czyli znak nauczycielskiej i pasterskiej władzy biskupa, a także znak jedności wiernych w wierze, którą pasterz diecezji głosi. Inne kościoły, które służą ludowi Bożemu, spełniają tę samą funkcję w dziele zbawienia, choć nie posiadają takiego znaczenia, jak wspomniany wyżej. Każdy kościół posiada

własny tytuł. Stanowi on cechę charakterystyczną wspólnoty gromadzącej się w tym miejscu i wyznacza dzień obchodów święta patronalnego.

Ołtarz

Ołtarzem Nowego Przymierza jest Krzyż Chrystusa, z którego wypływa sakramenty Misterium Paschalnego. Na ołtarzu, który stanowi centrum świątyni, uobecnia się w znakach sakramentalnych ofiara Krzyża. Ołtarz jest także stołem Pańskim, do którego jest zaproszony cały Lud Boży.

Tabernakulum

Tabernakulum powinno być umieszczone w kościele w najbardziej godnym miejscu, z największą czcią. Godna forma, właściwe umieszczenie i zabezpieczenie tabernakulum powinny sprzyjać adoracji Pana, rzeczywiście obecnego w Najświętszym Sakramencie ołtarza.

Miejsce przewodniczenia

To miejsce powstało drogą rozwoju katedry biskupa, czyli wyróżnionego krzesła dla sprawowania jego funkcji nauczycielskiej. Dzisiaj zasadniczo jest nim krzesło celebransa. Powinno ono wydatniać jego funkcję przewodniczącego zgromadzenia i kierującego modlitwą. Nie powinno jednak przypominać tronu. Kapłan sprawuje z tego miejsca obrzędy wstępne i obrzędy zakończenia. Dla celów praktycznych ustawia się niekiedy pulpit na mszał. Nie należy go jednak mylić z amboną. W pobliżu znajdują się miejsca dla wszystkich posługujących przy czynnościach liturgicznych.

Ambona

Znaczenie, jakie przypisuje się ambonie, odpowiada godności słowa Bożego. Dlatego ambona musi stać w odpowiednim miejscu i być elementem

graf. Krystian Głoński

stałym. Należy zapewnić, aby czytający byli przez wszystkich dobrze widziani i słyszani. Ogólne Wprowadzenie do Mszału Rzymskiego wyjaśnia, że podobnie jak inne elementy wyposażenia, tak: *Przed oddaniem do użytku liturgicznego nowej ambony należy ją pobłogosławić zgodnie z obrzędem zamieszczonym w Rytuale Rzymskim.*

Chrzcielnica

Chrzcielnica jest symbolem odrodzenia z wody i z Ducha Świętego. Przypomina wszczępienie w Chrystusa i Jego Kościół. Zapalanie świecy chrzcielnej od paschału symbolizuje otrzymane życie nadprzyrodzone od Chrystusa.

Konfesjonał

Normy postępowania w sprawach sztuki kościelnej Episkopatu Polski mówią: *Miejsca na odbywanie spowiedzi powinny być wkomponowane dyskretnie we wnętrza kościoła, zapowiadając niekrępujący i łatwy dostęp dla kapłana i wiernych.*

Odnowa życia chrzcielnego wymaga pokuty. Świątynia powinna zatem posiadać miejsce służące wyrażaniu skruchy i otrzymywaniu przebaczenia, dostosowane do przyjmowania penitentów. Powinna także stanowić przestrzeń zachęcającą do skupienia i cichej modlitwy, która przedłuża i uwewnętrznia wielką Modlitwę eucharystyczną.

ks. Rafał Kupczak